

XXIII. évfolyam, 13. szám, 2020

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet

Gabona és Ipari Növények
XXIII. évfolyam, 13. szám, 2020

Megjelenik kéthetente
2020. szeptember 29.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.naik.hu
Vadkerti-Tóth Nikolett
vadkerti-toth.nikolett@aki.naik.hu
Ecsediné Wanek Zsuzsanna
wanek.zsuzsa@aki.naik.hu

Kiadó
NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
<https://aki.naik.hu>
aki@aki.naik.hu
<https://pair.aki.gov.hu>

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.naik.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
A gabonafélék jegyzése.....	6
Termelői és kikötői árak.....	9
Gabonapiaci információk.....	12
Olajnövénypiaci jelentés.....	14
Szójabab.....	14
Repcemag.....	14
Napraforgómag.....	14
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	16
Termelői és kikötői árak.....	18
Olajmagpiaci információk.....	20
Cukorpiaci jelentés.....	22

Összefoglaló

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon az egy évvel korábbinál 10 százalékkal magasabb áfa és szállítási költség nélküli termelői áron, átlagosan 55,2 ezer forint/tonnáért kereskedtek az étkezési búzával szeptember harmadik hetében.

A chicagói árutőzsdén 143–149 dollár/tonna tartományban mozgott a kukorica decemberi jegyzése szeptember 14–25. között.

Az *Oil World* szeptemberi előrejelzése szerint a 2020/2021. gazdasági évben csaknem 9 százalékkal több szójababot takaríthatnak be a gazdák világszerte.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a repcemag jegyzése 379–395 euró/tonna között mozgott a 2020. novemberi lejáratra vonatkozóan szeptember 1–25. között.

A NAIK AKI PÁIR adatai alapján a napraforgómag magyarországi termelői ára (magas olajsavas napraforgó-maggal együtt) az egy évvel korábbinál 17 százalékkal magasabb, átlagosan 116,0 ezer forint/tonna (áfa és szállítási költség nélkül) volt szeptember harmadik hetében.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban a fehércukor átlagára 2020 júliusában 378 euró/tonna volt, csaknem megegyezett az előző havival (379 euró/tonna).

Gabonapiaci jelentés

Búza

A *Tallage* francia piacelemző vállalat szeptemberi jelentése szerint a búza ára – követve a kukoricáét és szójababét – emelkedett az egy hónappal korábbihoz képest. A Rouen-ba (*FOB*) érkező malmi búza októberi exportára 7 dollárral 231 dollár (*USD*)/tonnára nőtt augusztus 6. és szeptember 10. között, a novemberi tonnánként 232, a decemberi 234 dollár volt. Az októberi szállítású takarmánybúza franciaországi exportára szintén 7 dollárral (231 dollár/tonna) volt magasabb ugyanekkor. Németországban 3–3 dollárral magasabb áron kötöttek szerződést az októberi (222 dollár/tonna) és a novemberi (224 dollár/tonna) szállítványokra szeptemberben. Az Oroszországban megtermelt 12,5 százalékos fehérjetartalmú, októberi szállítású malmi búza kikötői ára (*FOB*) 223, a novemberi 220 dollár/tonna volt szeptember 10-én. Az USA-ban a piros lágyszemű őszi búza (*SRW*) októberi és novemberi exportára (*FOB*) egyaránt 18 dollárral 253, a decemberi 13 dollárral 249 dollár/tonnára emelkedett a megfigyelt időszakban. A piros keményszemű őszi búza (*HRW*) október–decemberi kiviteli ára 11–13 dollárral 235 dollár/tonnára nőtt ugyanekkor. A jelentős áremelkedéshez hozzájárult Kína növekvő gabona- és szójababehozatala, főként az Egyesült Államokból. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon az egy évvel korábbinál 10 százalékkal magasabb áfa és szállítási költség nélküli termelői áron, átlagosan 55,2 ezer forint/tonnáért kereskedtek az étkezési búzával szeptember harmadik hetében. A takarmánybúza 54,0 ezer forint/tonna áron (+21 százalék) forgott ugyanekkor.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a búza 2020. decemberi tőzsdei elszámolóára 198–211 dollár/tonna tartományban hullámozott szeptember 14. és 25. között. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 187–195 euró/tonna között jegyezték a terményt legközelebbi lejáratra vonatkozóan ugyanekkor.

Kukorica

A *Tallage* tájékoztatása szerint a kukorica ára az egy hónappal korábbihoz képest emelkedett a világpiacon.

Ennek fő mozgatórugója az amerikai kukoricakilátások romlása volt. Augusztus elején még rekordtermésre számítottak, de a csapadékhiány negatívan hatott a termésvárakozásokra. Az Amerikai Egyesült Államok agrárminisztériumának (*USDA*) szeptemberi tájékoztatása szerint az USA kukoricatermése 378 millió tonna lehet, szemben az egy hónappal korábban előre jelzett 388 tonnával. Az Egyesült Államok mellett az augusztusi várakozásokhoz képest az Európai Unióban és Ukrajnában is alacsonyabb termést jeleznek. Mindezek mellett az élénk kínai kereslet is az áremelkedés irányában hatott. A *Tallage* adatai szerint augusztus 7. és szeptember 11. között az USA-ban megtermelt kukorica novemberi exportára 21 dollárral 185, a 2021. januárié 20 dollárral 181, a márciusi 19 dollárral 180 dollár/tonnára nőtt. Az argentin tengeri ára (*FOB*) a 2020. november – 2021. januári szállítási határidőkre vonatkozóan 19–20 dollárral emelkedett a megfigyelt időszakban, 181–189 dollár/tonna volt szeptember 11-én, miközben a 2021. márciusi szállítású terményre 173 dollár/tonnáért (+12 dollár) köthettek szerződéseket. A brazil kukorica novemberi kikötői ára 190 (+17 dollár), a 2021. januárié 179 dollár/tonna (+22 dollár) volt ugyanekkor. Ukrajnában 19–21 dollárral emelkedett a 2020. november – 2021. márciusi szállítású termény ára (*FOB*, 185–194 dollár/tonnára). Bulgáriában és Romániában 12–12 dollárral nőtt a kukorica ára a jelzett periódusban: a novemberi 188, a 2021. januári 191, a márciusi 194 dollár/tonna volt. Franciaországban egyaránt 3 dollárral emelkedett a termény 2020. november – 2021. márciusi exportára (*FOB*), 203–208 dollár/tonnáért kötöttek szerződéseket szeptember 10-én. Magyarországon a NAIK AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 47,8 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a takarmánykukorica szeptember harmadik hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbit 15 százalékkal múlta felül.

A chicagói árutőzsdén 143–149 dollár/tonna tartományban mozgott a kukorica decemberi jegyzése szeptember 14–25. között. Ezzel egy időben a párizsi árutőzsdén a termény novemberi határidőre szóló jegyzése 168–172 euró/tonna között alakult.

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára Magyarországon

	2020. 38. hét	2020. 38. hét/2019. 38. hét (százalék)	2020. 38. hét/2020. 37. hét (százalék)
Étkezési búza	55 216	110	102
Takarmánybúza	54 006	121	100
Takarmánykukorica	47 833	115	101
Takarmányárpa	49 251	122	107

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

2. táblázat: A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 09. 23.	2020. 09. 24.	2020. 09. 25.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2020. december	EUR/tonna	194	192	192
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2020. december	USD/tonna	202	202	200

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

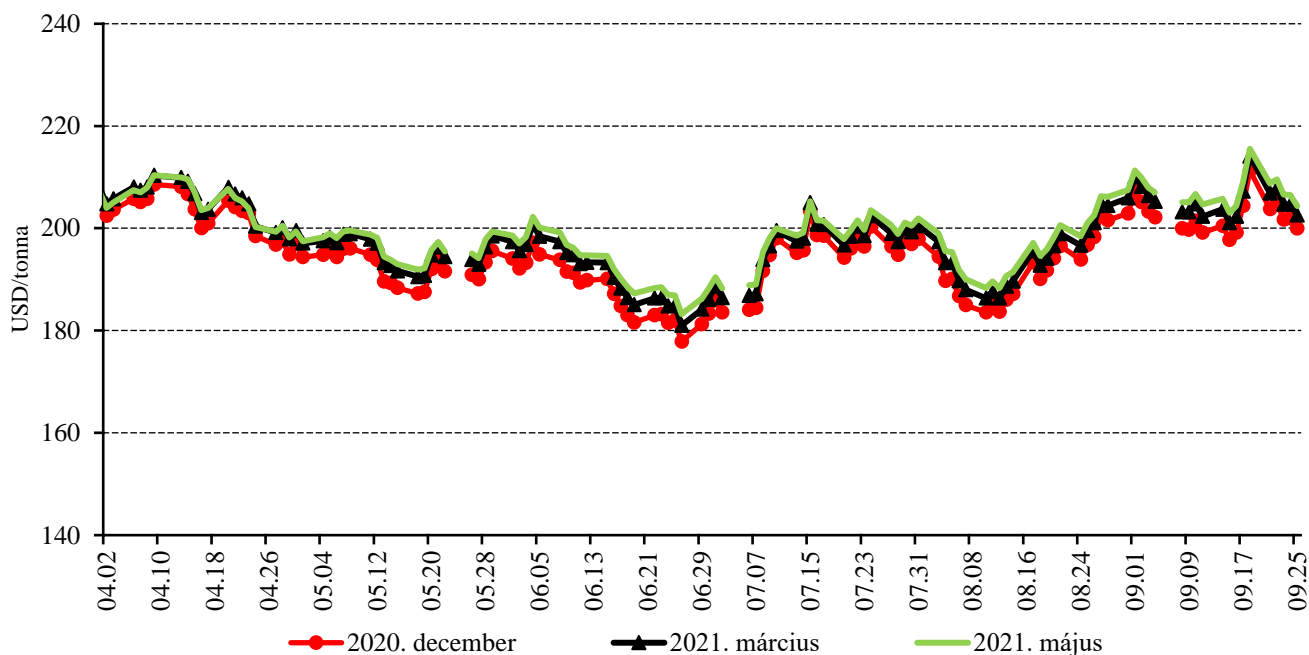
3. táblázat: A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

	Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 09. 23.	2020. 09. 24.	2020. 09. 25.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2020. november	EUR/tonna	172	172	171
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2020. december	USD/tonna	145	143	144

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2019. november 4. óta nem jegyezik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

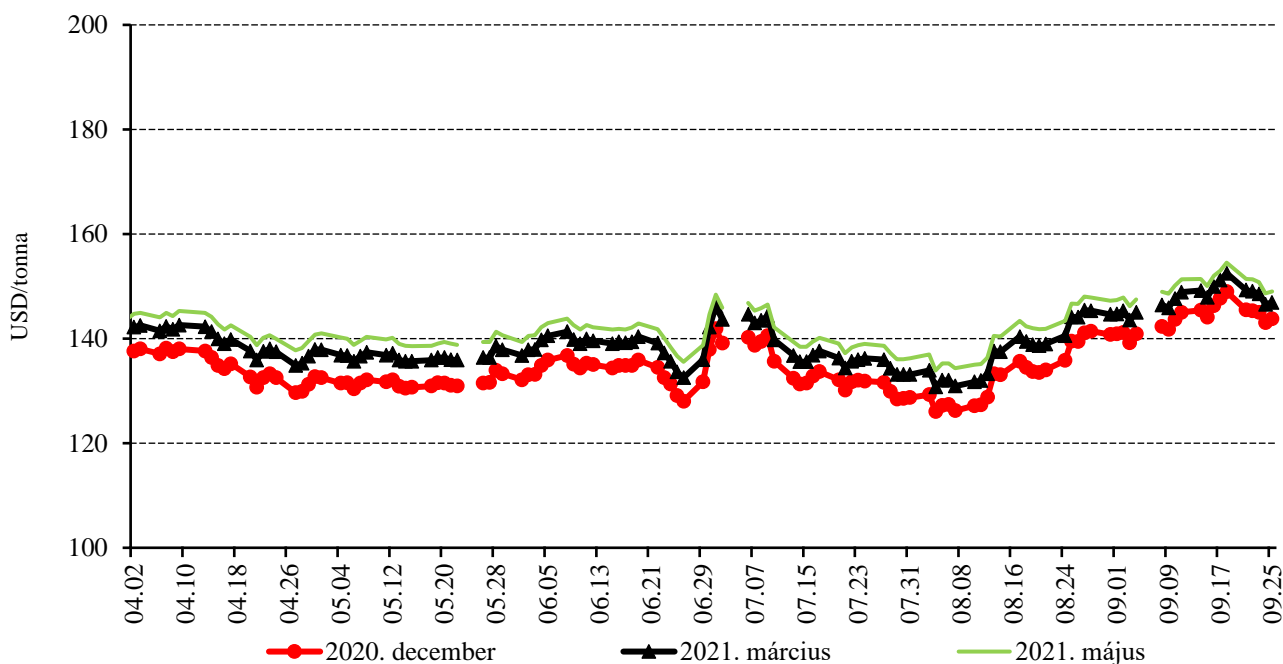
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2020)

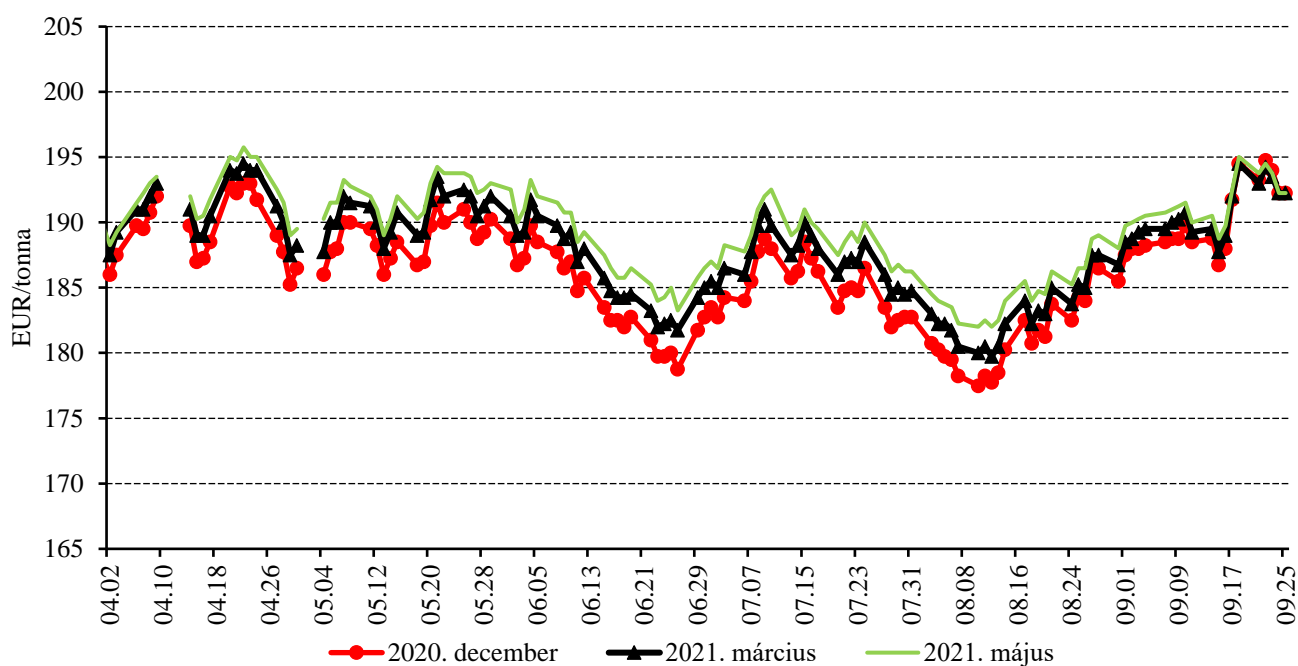
Forrás: CME Group

2. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2020)

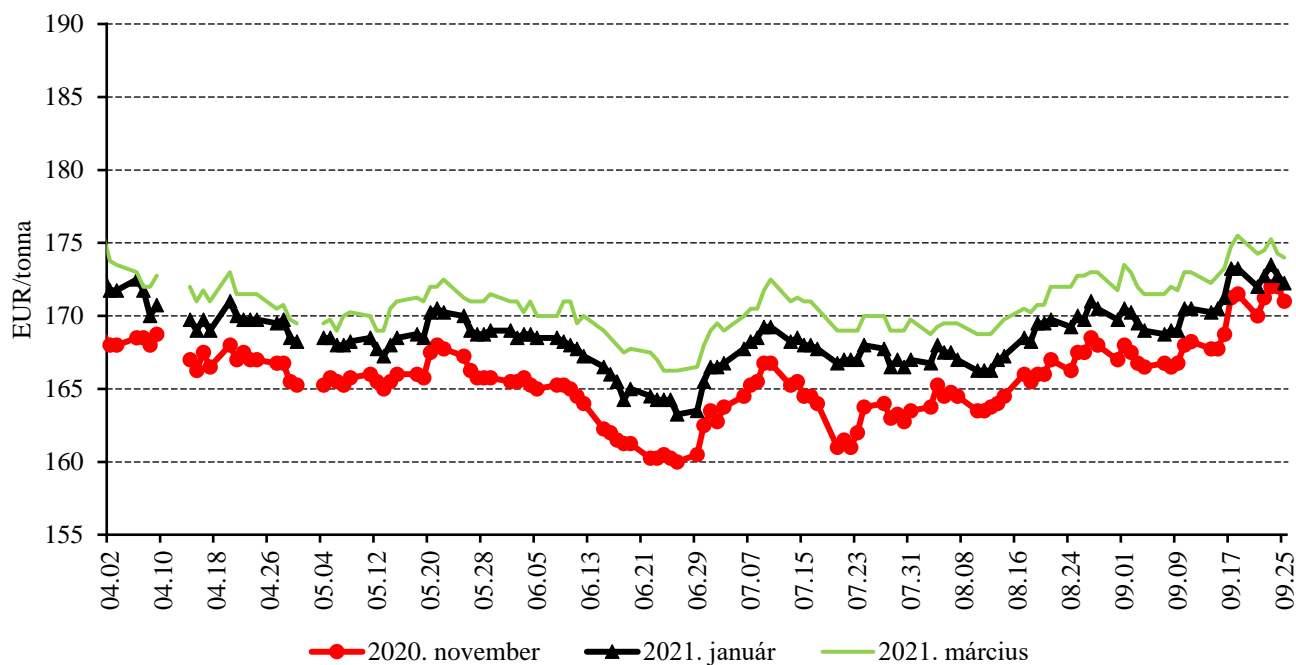
Forrás: CME Group

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2020)

Forrás: Euronext

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2020)

Forrás: Euronext

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2020. szeptember 25.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2020. december	192	69 706	2020. december	200	62 202
2021. március	192	69 706	2021. március	203	63 023
2021. május	192	69 706	2021. május	204	63 573
2021. szeptember	185	66 987	2021. július	204	63 548
2021. december	188	68 074	2021. szeptember	206	64 189
2022. március	189	68 528	2021. december	210	65 334
KUKORICA					
2020. november	171	62 001	2020. december	144	44 723
2021. január	172	62 454	2021. március	147	45 702
2021. március	174	63 089	2021. május	149	46 365
2021. június	176	63 814	2021. július	151	46 828
2021. augusztus	178	64 539	2021. szeptember	149	46 365
2021. november	174	62 908	2021. december	151	47 024

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2020. 09. 18. (százalék)	2020. 09. 25. (százalék)
Búza	2020. december	199,96	23,2	21,4
Kukorica	2020. december	143,77	22,2	18,6
Szójabab	2020. november	368,32	23,3	18,0
Szójadara	2020. október	371,26	25,8	22,9

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2020. szeptember 22.)

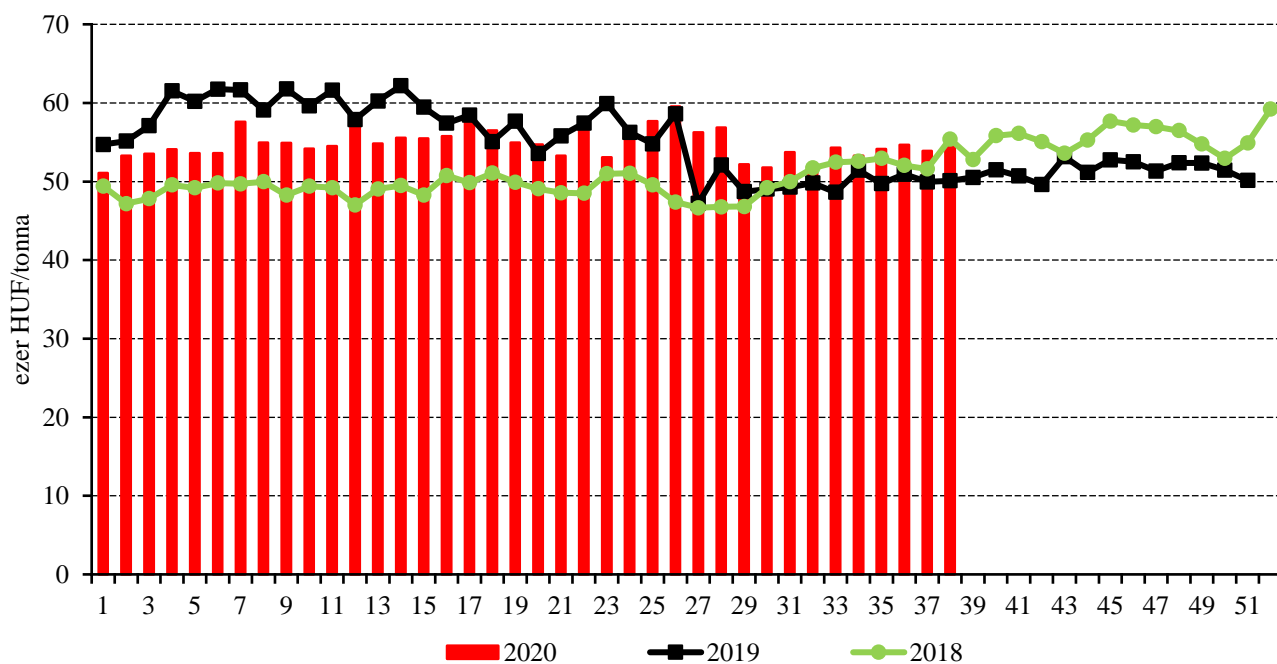
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	22 801	121 168	100 027	13 615	18 206	85 682	72 448	66 714	42 151	29 164	28 299
Kukorica	442 271	736 172	248 497	48 767	35 910	215 832	134 017	187 844	145 682	70 603	92 623
Szójabab	253 957	605 380	169 656	19 970	15 445	223 846	12 256	116 278	60 957	53 981	69 695
Szójadara	118 747	308 498	87 937	10 659	17 217	78 501	15 162	54 696	35 334	7 072	28 981

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

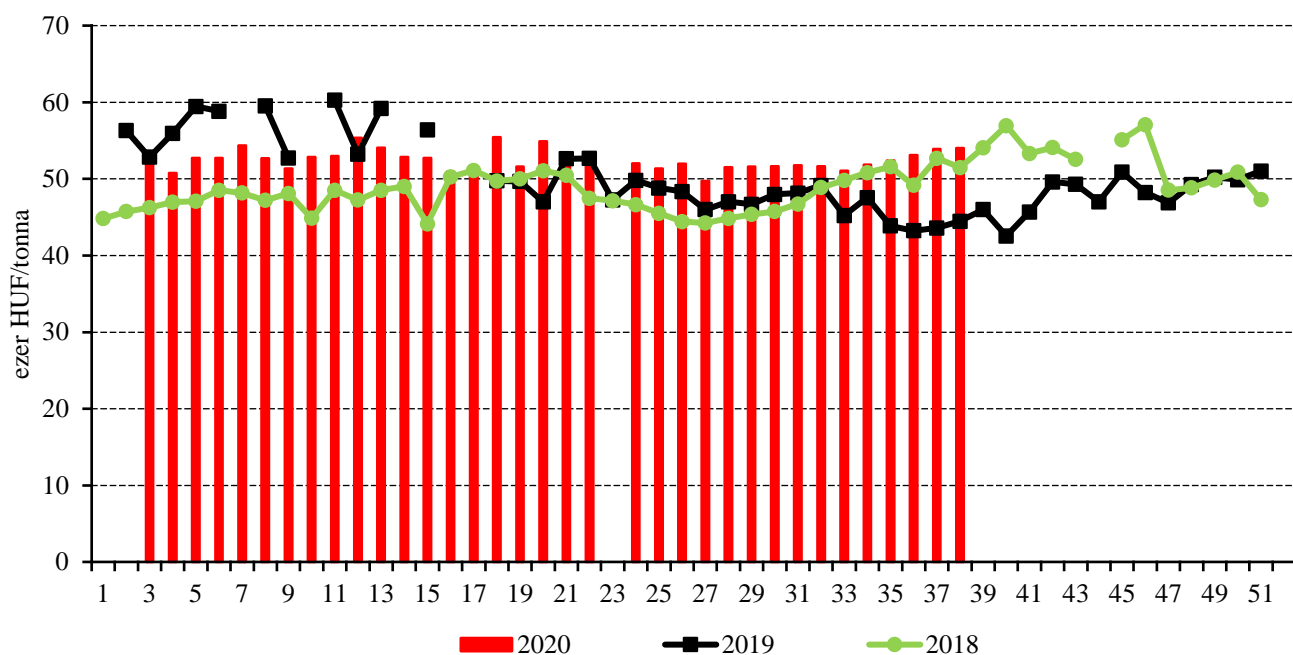
Termelői és kikötői árak

5. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

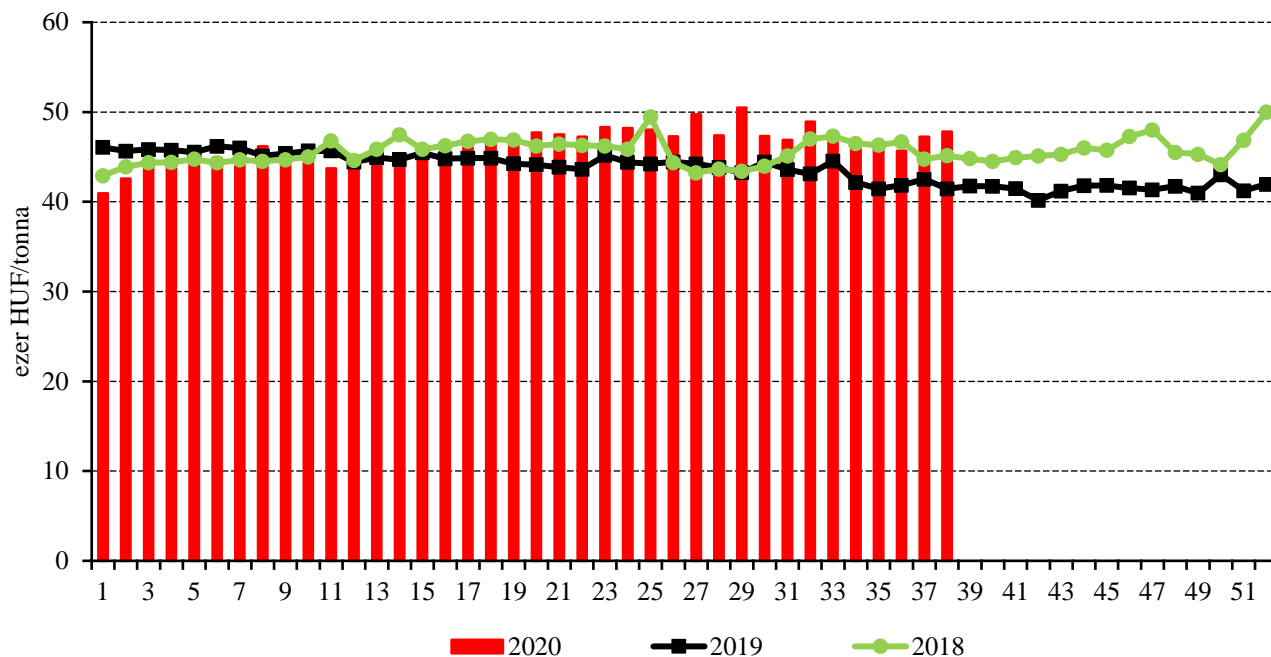
Forrás: NAIK AKI PÁIR

6. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

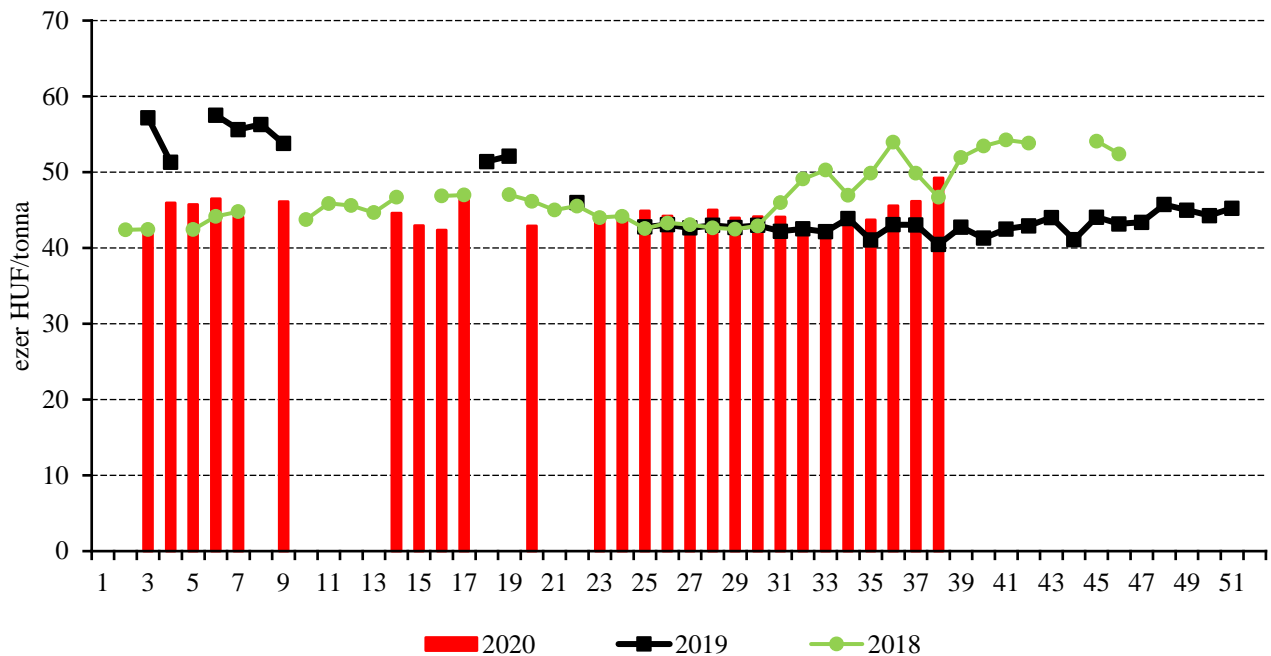
Forrás: NAIK AKI PÁIR

7. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁÍR

8. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁÍR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

	Mértékegység	2020. 09. 05.	2020. 09. 12.	2020. 09. 19.	2020. 09. 25.	
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	236	237	250	241
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	227	229	232	228
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	217	225	235	235
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	215	224	232	232
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	166	156	187	n. a.
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	180	185	196	193
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	183	183	190	196
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	202	202	184	187
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	204	207	211	208
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	184	184	201	198
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság, IGC

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2020. 35. hét	2020. 36. hét	2020. 37. hét	2020. 38. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	169	169	169	174
	Németország, DEPSILO Hamburg	182	184	185	188
	Franciaország, DELPORT Rouen	185	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Banat	160	155	178	148
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	156	156	148	153
	Németország, DEPSILO Hamburg	180	181	184	185
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	184	189	188	190
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	135	135	141	141
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	125	127	130	132
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	143	143	143	146
	Németország, DEPSILO Hamburg	159	160	163	162
	Franciaország, DELPORT Rouen	165	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Muntenia	145	146	144	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	139	142	139	141

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszközeire pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszközeire pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Kiszereelés	Mértékegység	2019. 38. hét	2020. 37. hét	2020. 38. hét	2020. 38. hét/ 2019. 38. hét (százalék)	2020. 38. hét/ 2020. 37. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	2 093	1 950	2 182	104	112
		HUF/kg	83	83	84	102	101
	zsákos	tonna	3 337	2 757	2 919	87	106
		HUF/kg	85	88	89	105	101
	zacskós	tonna	1 161	2 150	2 173	187	101
		HUF/kg	95	92	93	98	101
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	66	49
		HUF/kg	93	97
	zsákos	tonna	16	17	17	105	100
		HUF/kg	101	106	106	106	100
	zacskós	tonna	77	82	71	92	87
		HUF/kg	101	104	105	104	101
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	1 468	1 492	1 641	112	110
		HUF/kg	80	82	82	102	100
	zsákos	tonna	897	898	910	101	101
		HUF/kg	83	86	85	103	100
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	626	713	667	107	94
		HUF/kg	85	86	86	101	100
	zsákos	tonna	92	51	53	58	104
		HUF/kg	92	93	92	100	100
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	103	96	63	61	66
		HUF/kg	103	106	110	108	104

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2019. augusztus	2020. július	2020. augusztus	2020. augusztus/ 2019. augusztus (százalék)	2020. augusztus/ 2020. július (százalék)
Brojlertáp	tonna	9 094	8 855	8 330	92	94
	HUF/tonna	97 278	99 919	96 755	99	97
Hízósertéstáp	tonna	9 680	11 046	10 261	106	93
	HUF/tonna	79 900	82 574	79 679	100	96

Forrás: NAIK AKI PÁIR

11. táblázat: A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon

		ezer tonna		
		2019. január–június	2020. január–június	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 073,71	1 246,87	116,1
	10039000 Árpa, nem vető	86,44	222,88	257,8
	10059000 Kukorica, nem vető	1 748,19	2 589,01	148,1
Import	10019900 Búza, nem vető	51,93	47,26	91,0
	10039000 Árpa, nem vető	12,31	7,25	58,9
	10059000 Kukorica, nem vető	102,53	31,68	30,9

Forrás: KSH

12. táblázat: Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei

		ezer tonna		
		2019. július 1.– 2019. szeptember 29.	2020. július 1.– 2020. szeptember 27.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	7 110	4 366	61,4
	Árpa	2 168	1 864	86,0
	Kukorica	573	144	25,1
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	830	756	91,1
	Árpa	485	47	9,7
	Kukorica	4 997	4 085	81,7

Megjegyzés: Európai Unió és Egyesült Királyság együtt.

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: A világ búza- és kukoricamérlege

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2019/2020 ^{a)}	2020/2021 ^{b)}	2019/2020 ^{a)}	2020/2021 ^{b)}	2019/2020 ^{a)}	2020/2021 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		764	770	762	763	733	740
Felhasználás		748	751	745	749	722	723
Export		191	189	185	183	173	169
Import		191	189	185	183	173	169
Zárókészlet		300	319	279	294	235	252
KUKORICA							
Termelés		1 113	1 162	1 121	1 160	1 076	1 105
Felhasználás		1 124	1 165	1 145	1 176	1 081	1 104
Export		175	185	173	178	170	177
Import		175	185	173	178	170	177
Zárókészlet		309	307	300	285	289	290

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövénypiaci jelentés

Szójabab

Az *Oil World* szeptemberi előrevetítése szerint a 2020/2021. gazdasági évben csaknem 9 százalékkal több szójababot takaríthatnak be a gazdák világszerte. A szakértők által közel 370 millió tonnára jelzett kibocsátás csaknem 30 millió tonnával múlná felül az egy évvel korábbi mennyiséget. Ez a kibocsátás elegendő lenne a 363,6 millió tonnára jelzett felhasználás (sajtolás és egyéb célú) fedezéséhez. A tartalékok 6 százalékos növekedése várható az egy évvel korábbihoz képest, így az elmúlt négy gazdasági év második legmagasabb készlete, 104,6 millió tonna szójabab maradhat a tárolókban a szezon végén.

A *Tallage* piacelemző vállalat tájékoztatása szerint az USA-ból származó szójabab ára 8 dollárral 373 dollár/tonnára (*FOB Gulf*) emelkedett 2020. július 17. és augusztus 21. között. Brazíliában 27 dollárral 398 dollár/tonnára (*FOB Paranagua*) nőtt a termény ára a megfigyelt időszakban. Az argentin árak követték ezt a tendenciát, 9 dollárral 370 dollár/tonnára (*FOB Up River*) emelkedtek, míg Ukrajnában hosszas stagnálás után 30 dollárral 360 dollár/tonnára (*FOB*) esett a szójabab exportára ugyanekkor.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a szójabab jegyzése 351–383 dollár/tonna között mozgott a 2020. novemberi, 353–385 dollár/tonna között a 2021. januári és 353–381 dollár/tonna között a 2021. márciusi lejáratra vonatkozóan szeptember 1–25. között.

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint a full-fat szóját (33 százalék fehérje-, 12 százalék olaj- és legfeljebb 12 százalék víztartalmú) az előző évinél 9 százalékkal magasabb áron, 139,9 ezer forint/tonnáért értékesítették szeptember harmadik hetében.

Repcemag

Az *Oil World* az egy évvel korábbinál 1 százalékkal nagyobb, 62,1 millió tonna repcemag- és canolatermesre számít világszinten a júliusban kezdődött 2020/2021. gazdasági évben. Ez a volumen várhatóan

nem fedezné a 63,2 millió tonnára jelzett felhasználást (sajtolás és egyéb célú), ezért a zárókészlet 14 százalékkal 7,1 millió tonnára apadhat a szezon végére.

A *Tallage* tájékoztatása szerint Ausztráliában 20 dollárral 447 dollár/tonnára emelkedett a termény ára a 2020. július 17. és augusztus 21. közötti időszakban (itt a betakarítás nem várható október előtt). Az EU-ban 5–11 dollárral nőtt a repcemag ára, 438 és 448 dollár/tonna között mozgott ugyanekkor.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a repcemag jegyzése 379–395 euró/tonna között mozgott a 2020. novemberi, 383–397 euró/tonna között a 2021. februári és 383–397 euró/tonna között a 2021. májusi lejáratra vonatkozóan szeptember 1–25. között.

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint a repcemag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára az egy évvel korábbihoz képest 10 százalékkal 128,4 ezer forint/tonnára emelkedett szeptember harmadik hetében.

Napraforgómag

Az *Oil World* előrevetítése szerint a napraforgómag globális termése közel 54 millió tonna lehet a 2020/2021. gazdasági évben, ami 3 százalékkal múlná alul az egy évvel korábbi mennyiséget. Ez a kibocsátás majdnem elegendő lenne az 54,1 millió tonnára jelzett felhasználás (sajtolás és egyéb célú) fedezéséhez, ezért a tartalékok mindössze 3 százalékos csökkenése várható, így 3,7 millió tonna napraforgómag maradhat a tárolókban a szezon végén.

A NAIK AKI PÁIR adatai alapján a napraforgómag magyarországi termelői ára (magas olajsavas napraforgómaggal együtt) az egy évvel korábbinál 17 százalékkal magasabb, átlagosan 116,0 ezer forint/tonna (áfa és szállítási költség nélkül) volt szeptember harmadik hetében.

14. táblázat: A napraforgómag és a repcemag heti termelői ára Magyarországon

	HUF/tonna		
	2020. 38. hét	2020. 38. hét/2019. 38. hét (százalék)	2020. 38. hét/2020. 37. hét (százalék)
Napraforgómag	116 014	117	102
Repcemag	128 442	110	96

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

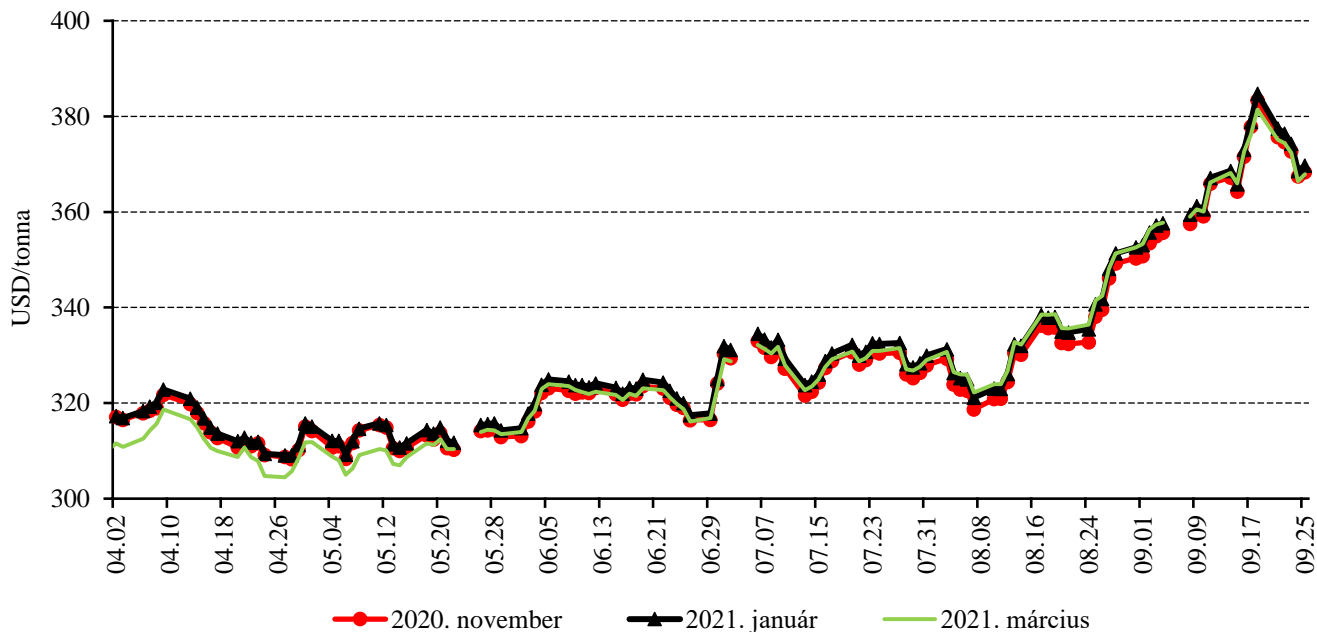
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 09. 23.	2020. 09. 24.	2020. 09. 25.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2020. november	EUR/tonna	386	381	385
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2020. november	USD/tonna	373	367	368

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

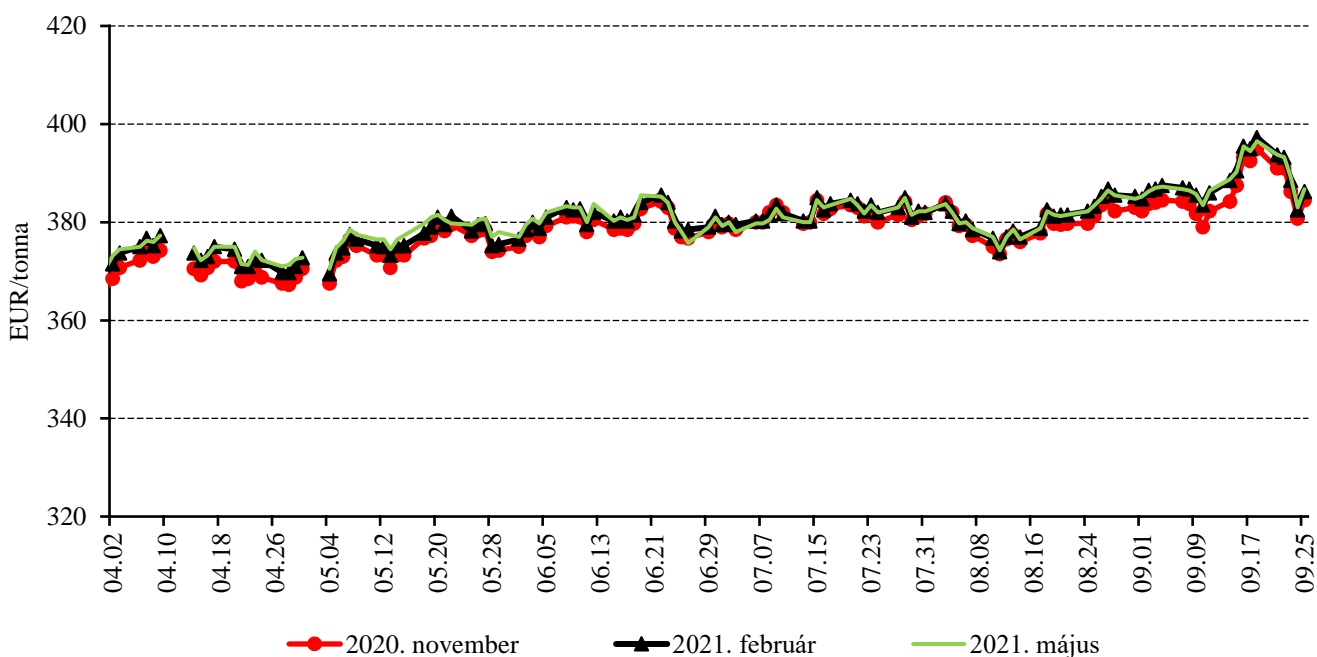
Az olajmagok és származékaik jegyzése

9. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2020)

Forrás: CME Group

10. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2020)

Forrás: Euronext

16. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2020. szeptember 25.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2020. november	385	139 412
	2021. február	386	140 047
	2021. május	387	140 228
	2021. augusztus	378	137 055
	2021. november	381	137 962
	2022. február	379	137 418
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2020. november	368	114 573
	2021. január	370	115 009
	2021. március	368	114 436
	2021. május	367	114 231
	2021. július	368	114 527
	2021. augusztus	366	113 796
SZÓJADARA	2020. október	371	115 488
	2020. december	373	116 073
	2021. január	371	115 488
	2021. március	367	114 188
	2021. május	362	112 713
	2021. július	361	112 371

Forrás: Euronext, CME Group

17. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2020. szeptember 22.)**

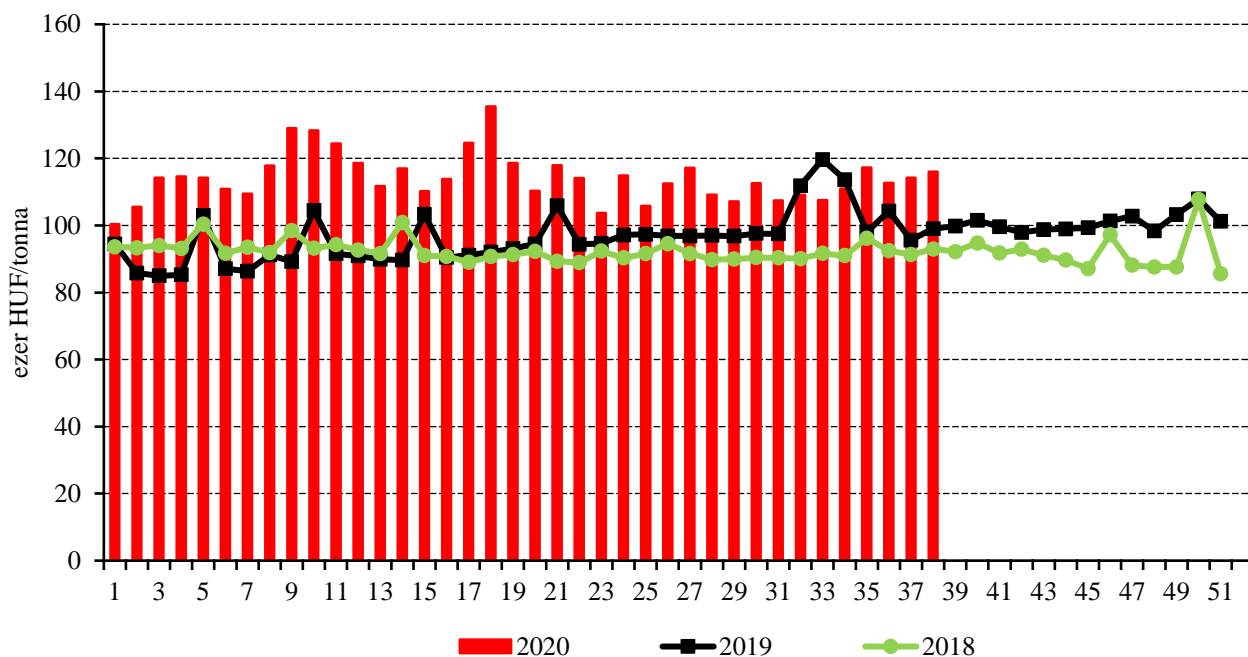
Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	823	298 115
Napraforgóolaj (finomított)		968	350 670
Szójaolaj (nyers)		768	278 180
Szójaolaj (finomított)		838	303 552
Napraforgódara	Ausztria	n. a.	n. a.
Repcedara		240	87 384

Megjegyzés: n. a. – nincs adat.

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

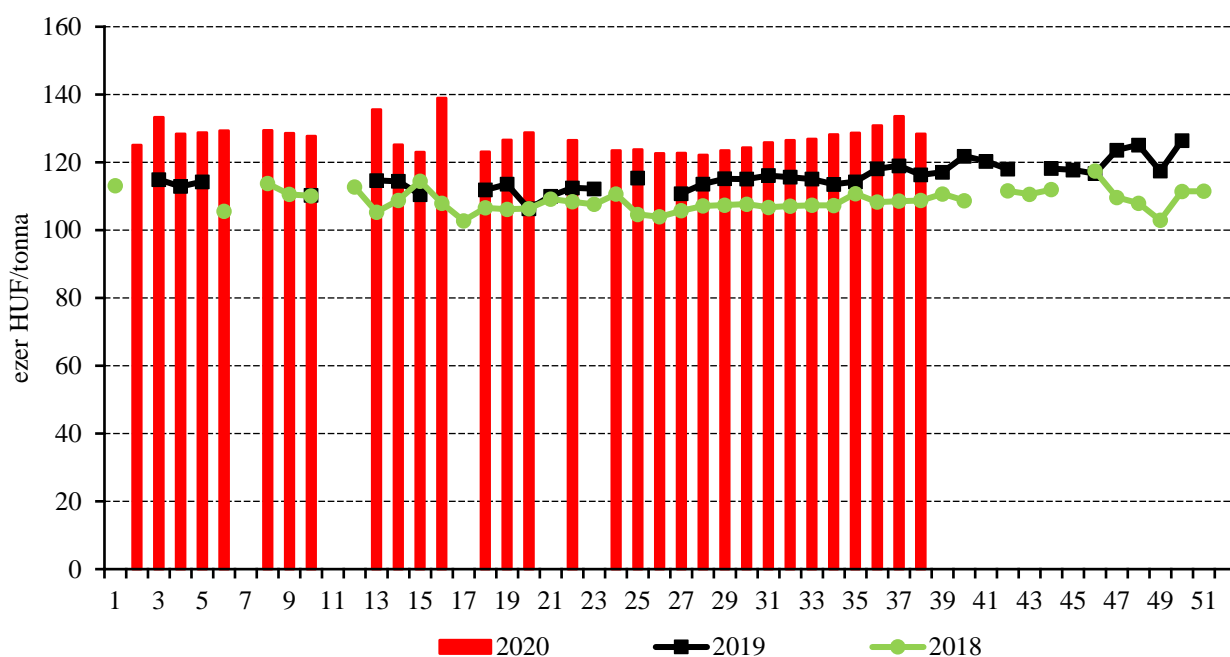
Termelői és kikötői árak

11. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

12. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

18. táblázat: Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára

		USD/tonna				
		2020. 09. 05.	2020. 09. 12.	2020. 09. 19.	2020. 09. 26.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	396	410	436	419
		Brazília FOB	420	433	454	440
		EU CIF, USA-ból	411	417	n. a.	n. a.
		EU CIF Brazíliából	416	419	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	393	n. a.	n. a.	n. a.
		Argentína, Up River FOB	388	390	419	428
	DARA	EU CIF Rotterdam	388	395	n. a.	n. a.
OLAJ	EU FOB ^{a)}	631	n. a.	662	645	
REPCE		Franciaország FOB Moselle	457	456	470	457
		EU, 00 CIF Hamburg	456	460	n. a.	n. a.
	MAG	Ausztrália FOB	469	466	472	480
		Kanada FOB	413	410	431	416
		Ukrajna FOB	443	438	438	445
	DARA	EU FOB Hamburg	256	265	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Hollandia	950	944	n. a.	n. a.
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	440	465	n. a.	n. a.
		EU FOB Bordeaux	433	444	474	474
		Ukrajna FOB	398	408	468	478
	DARA	Ukrajna DAF	223	225	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	210	220	230	230
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	935	970	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	895	920	n. a.	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ		EU CIF	720	740	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

^{a)} Átszámolva az EKB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Európai Bizottság, IGC

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2019. 38. hét	2020. 37. hét	2020. 38. hét	2020. 38. hét/ 2019. 38. hét (százalék)	2020. 38. hét/ 2020. 37. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna
	HUF/tonna
Napraforgódara	tonna	3 821	4 350	3 966	104	91
	HUF/tonna	60 084	65 967	61 306	102	93
Nyers repceolaj	tonna	–	–	–	–	–
	HUF/tonna	–	–	–	–	–
Repcedara	tonna	1 055	1 560	1 068	101	68
	HUF/tonna	66 374	69 359	69 690	105	100

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

20. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2020. 37. hét	2020. 38. hét
Full-fat szója	tonna	135	143
	HUF/tonna	146 233	139 939
Szójadara	tonna
	HUF/tonna
Szójaolaj	tonna
	HUF/tonna

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

21. táblázat: Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon

		ezer tonna		
		2019. január–június	2020. január–június	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	510,50	394,04	77,2
	1206 Napraforgómag	307,56	173,38	56,4
	2304 Szójadara	60,45	53,54	88,6
Import	1205 Repcemag	7,57	8,91	117,8
	1206 Napraforgómag	29,60	40,77	137,8
	2304 Szójadara	222,84	162,49	72,9

Forrás: KSH

22. táblázat: A világ olajmagnérlege

millió tonna						
	USDA		Oil World		Tallage	
	2019/2020 ^{a)}	2020/2021 ^{b)}	2019/2020 ^{a)}	2020/2021 ^{b)}	2019/2020 ^{a)}	2020/2021 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	337	370	340	370	338	363
Felhasználás	308	321	352	364	349	360
Export	166	166	166	165	163	168
Import	163	163	165	165	163	168
Zárókészlet	96	94	99	105	112	115
REPCEMAG						
Termelés	69	68	61	62	70	70
Felhasználás	71	70	63	63	72	72
Export	16	15	16	16	16	16
Import	16	15	16	16	16	16
Zárókészlet	7	5	8	7	7	5
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	55	54	56	54	55	54
Felhasználás	54	54	56	54	55	54
Export	4	3	3	3	4	3
Import	3	3	3	3	4	3
Zárókészlet	3	2	4	4	4	4

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Cukorpiaci jelentés

A fehércukor világpiaci átlagára 2020 júliusában 314 euró/tonna volt, 2 százalékkal emelkedett a júniusihoz képest. A londoni árutőzsdén (*LIFFE*) a fehércukor fronthavi jegyzése a szeptember 14-i 348 dollár (*USD*)/tonnáról szeptember 25-ére 377 dollár/tonnára nőtt. A New York-i árutőzsdén (*ICE*) a nyerscukor fronthavi jegyzése a szeptember 14-i 259 dollár/tonnáról a vizsgált időszak végére 287 dollár/tonnára érkezett.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban a fehércukor átlagára 2020 júliusában 378 euró/tonna volt, megegyezett az előző havival (379 euró/tonna). Az Európai Unió a fehércukor feldolgozó árát adatvédelmi okokból tagországoként nem teheti közzé, ezért a tagországok jelentett adataiból három regionális átlagát képez és azt hozza nyilvánosságra. Júliusban az 1. régió (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Svédország, Szlovákia) átlagára 378 euró/tonna volt. A 2. régióhoz tartozó meghatározó termelő országok (Franciaország, Németország, Hollandia, Egyesült Királyság, Belgium) átlagára ennél alacsonyabb, 367 euró/tonna volt. A déli országokat, Bulgáriát, Spanyolországot, Görögországot, Horvátországot, Olaszországot, Portugáliát és Romániát tömörítő 3. régió átlagára 463 euró/tonna volt, 1 százalékkal emelkedett az előző hónaphoz képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösség (2020. február 1-től Európai Unió+Egyesült Királyság) cukorimportja a 2019/2020. gazdasági évben szeptember 14-ig 1746 ezer tonna volt, 9 százalékkal csökkent a 2018/2019. évi szezon hasonló periódusában beszállított mennyiséghez képest. Az uniós importon belül

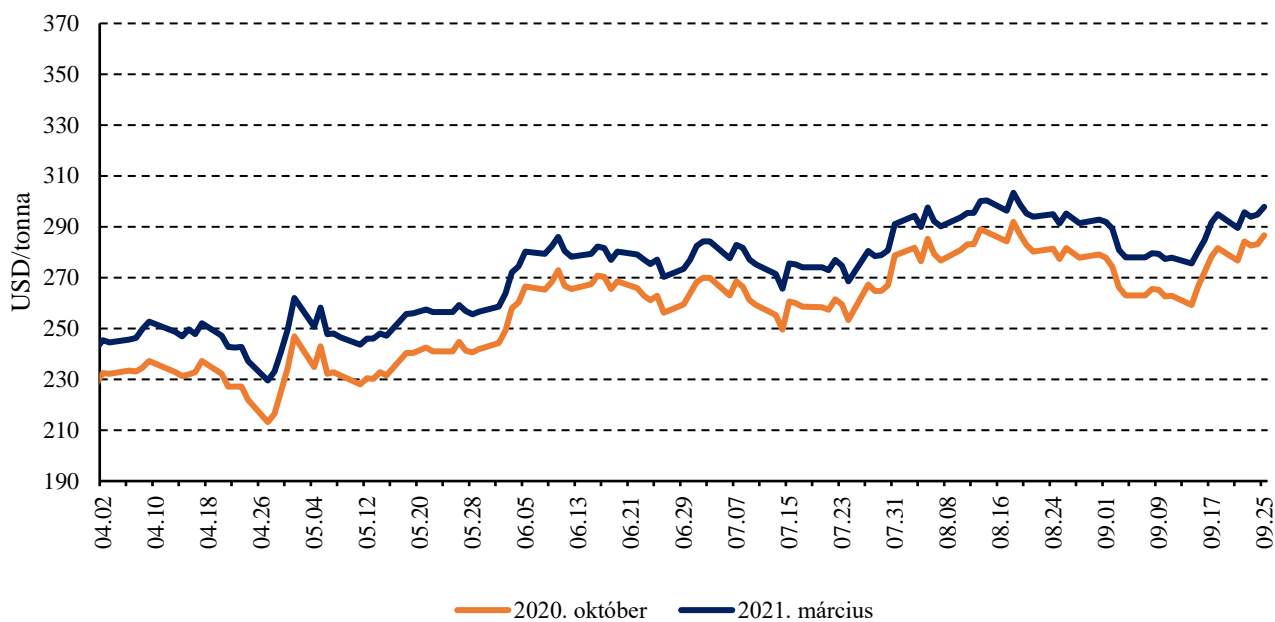
a vámmentes *EPA/EBA* (Európai Partnerségi Megállapodások/„Mindent, csak fegyvert ne!”) megállapodások keretében érkező cukorimport 697 ezer tonna volt augusztus 18-ig, ami 24 százalékkal elmaradt a 2018/2019. évi szezon hasonló időszakáig beszállított volumentől. A *WTO*-kvóták közül a 11 euró/tonna vámtételű, ideiglenes brazil kontingens (78 ezer tonna) teljes mértékben kimerült, a Balkán-kvóta kihasználtsága 32 százalékos volt szeptember 18-ig. Az Európai Unió által a cukorra biztosított 2020. évi 181 ezer tonnás kedvezményes vámkontingenst Közép-Amerika 89 százalékban használta ki szeptember 18-ig, a Dél-afrikai Köztársaság pedig a 150 ezer tonnás mennyiség 79 százalékát hívta le. Az ukrán vámkontingenst (20 ezer tonna) teljes mértékben kihasználták.

Az Európai Bizottság előzetes adatai szerint az unió cukorkivitele 764 ezer tonna volt a folyó gazdasági év 2020. szeptember 14-ig eltelt időszakában, ami 48 százalékkal elmarad az előző szezon hasonló időszakában exportált mennyiségtől. A cukor 23 százalékát Izraelbe, 10 százalékát Svájcba, 9 százalékát Norvégiába, 7-7 százalékát Egyiptomba és Albániába szállította az unió. A fehércukor exportára júniusban átlagosan 406 euró/tonna volt, 3 százalékkal csökkent az egy hónappal korábbihoz képest (419 euró/tonna).

Az Európai Bizottság előrevetítése szerint a közösség átlagában a cukorrépa hozama 73 tonna/hektár lehet 2020-ban, ami 2 százalékkal maradna el az előző öt év eredményétől.

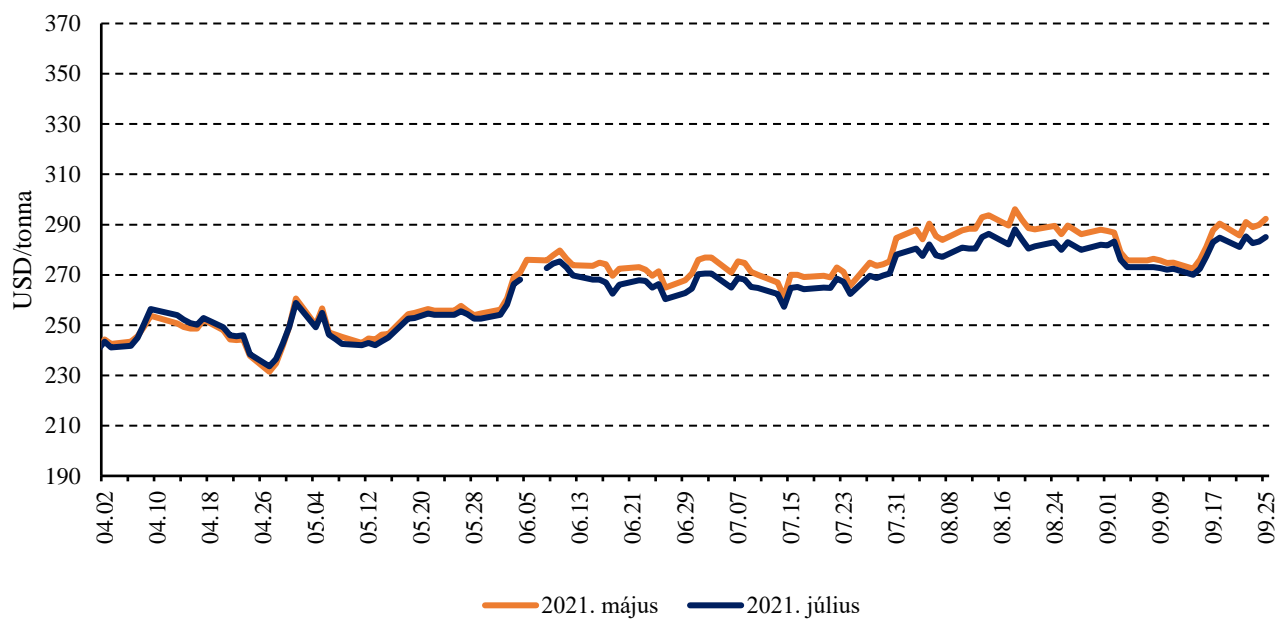
Az Európai Bizottság előzetes adatai szerint az unióban a cukorrépa átlagos felvásárlási ára a 2018/2019. cukorpiaci évben 24 euró/tonna volt.

13. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I. (2020)

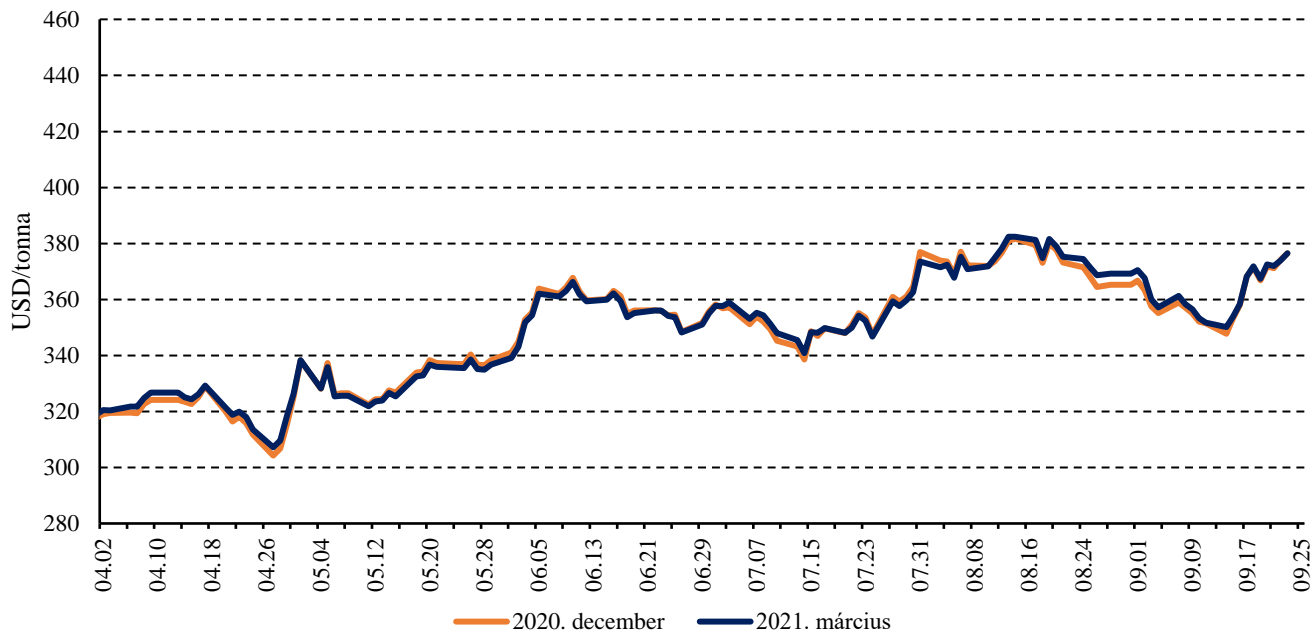
Forrás: ICE

14. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II. (2020)

Forrás: ICE

15. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I. (2020)

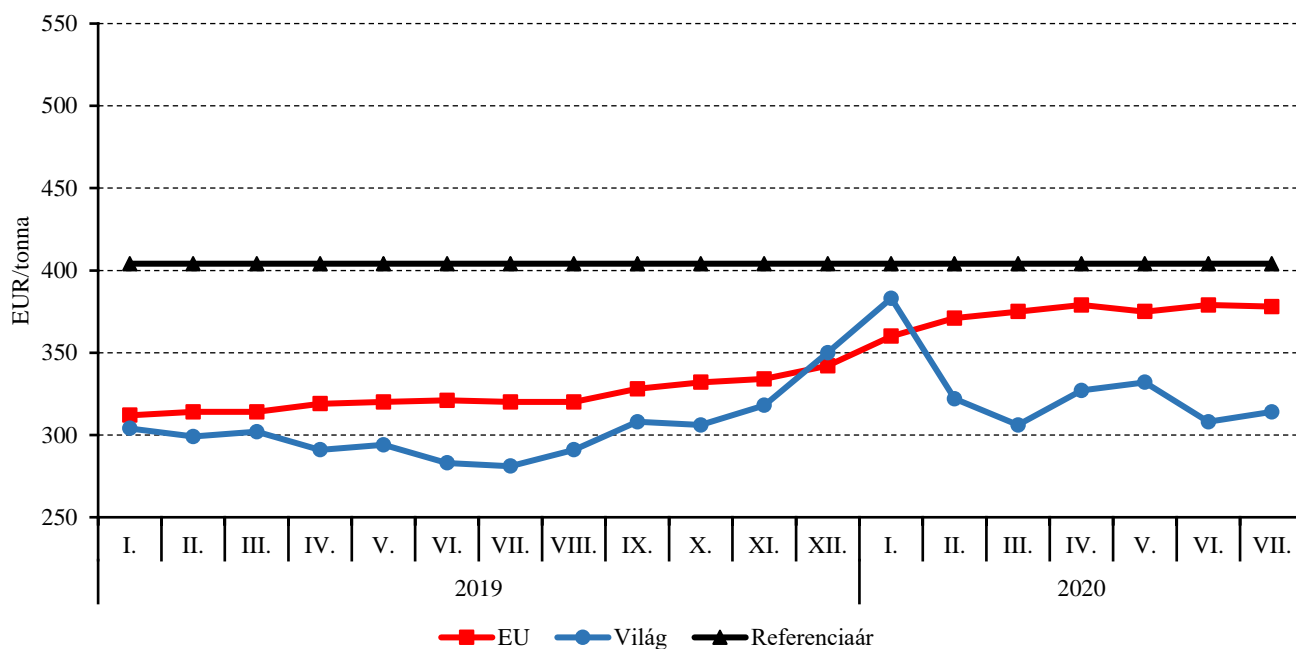
Forrás: LIFFE

16. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2020)

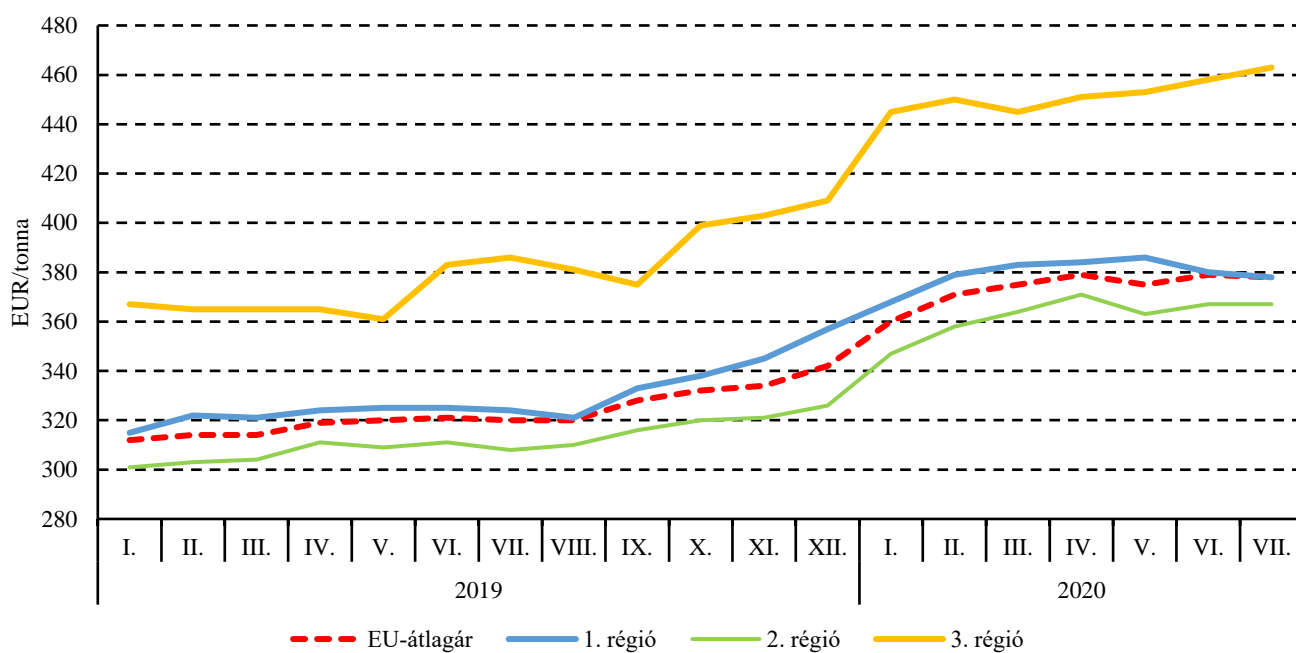
Forrás: LIFFE

17. ábra: A cukor világpiaci, uniós és referenciaára (2019–2020)

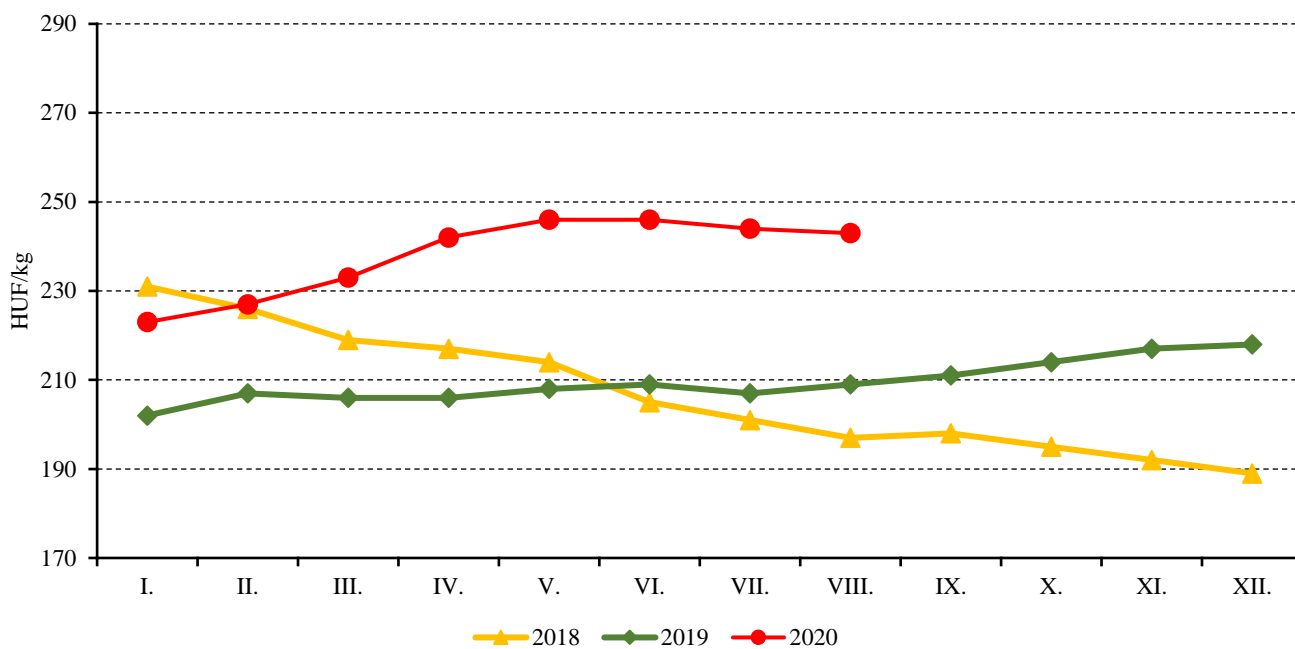
Forrás: Európai Bizottság

18. ábra: A fehércukor átlagára az Európai Unióban (2019–2020)

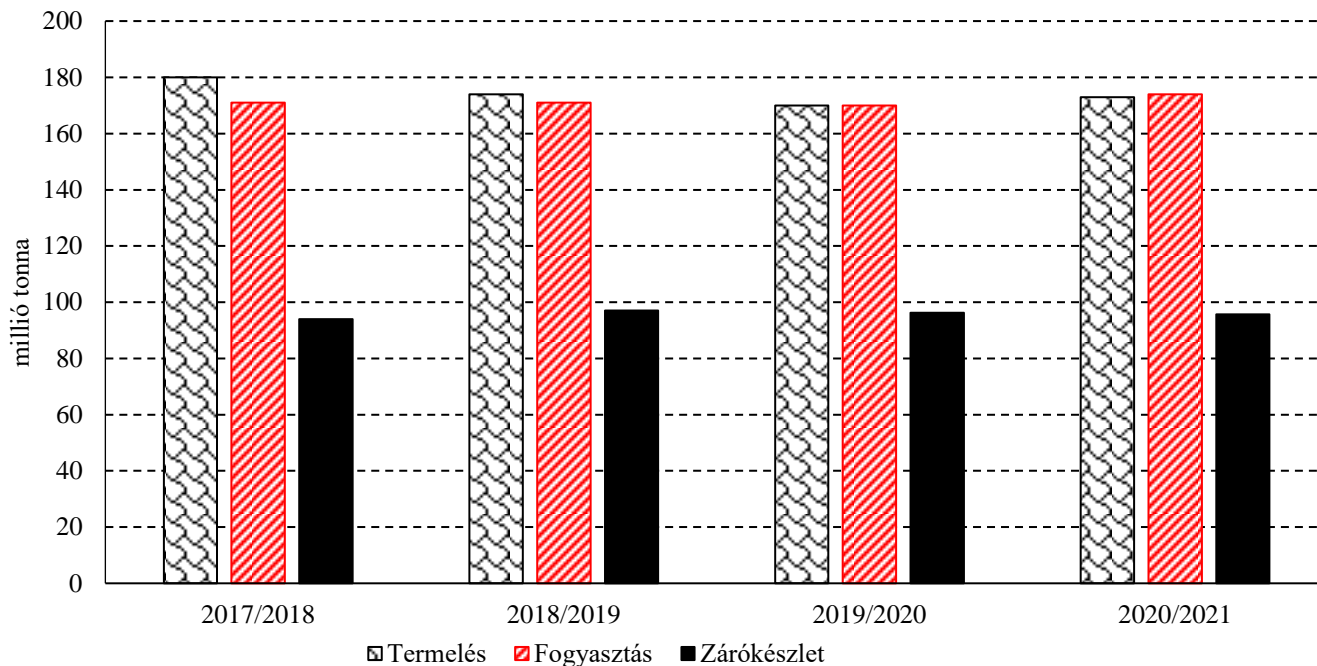
Megjegyzés: 1. régió: AT-CZ-DK-FI-HU-LT-PL-SE-SK; 2. régió: BE-FR-UK-NL; 3. régió: BG-ES-GR-HR-IT-PT-RO.
 Forrás: Európai Bizottság

19. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: KSH

20. ábra: A globális cukortermelés, -fogyasztás és a zárókészlet várható alakulása

Forrás: Európai Bizottság/ISO

23. táblázat: A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban

	2019	2020 ^{a)}	Az elmúlt öt év átlaga	2020/ elmúlt öt év átlaga (százalék)	2020/2019 (százalék)
EU	–	73,0	74,5	97,9	–
Ausztria	70,5	76,4	70,8	108,0	108,4
Belgium	–	–	–	–	–
Csehország	61,8	62,3	62,7	99,5	100,8
Németország	72,7	75,4	73,6	102,5	103,6
Dánia	80,7	71,7	69,9	102,5	89,0
Spanyolország	96,7	89,6	91,0	98,5	92,6
Finnország	47,6	39,7	37,9	104,8	83,0
Franciaország	84,7	81,6	87,0	93,8	96,3
Horvátország	61,2	66,6	61,9	107,5	108,7
Magyarország	58,4	72,5	62,3	116,0	124,0
Olaszország	–	65,4	64,1	102,0	–
Litvánia	71,0	58,0	59,3	97,8	82,0
Hollandia	83,9	83,5	83,1	100,5	99,5
Lengyelország	57,5	57,6	60,9	94,6	100,1
Románia	31,1	36,9	38,4	96,3	119,0
Svédország	74,0	64,5	63,6	101,3	87,0
Szlovákia	57,6	63,5	59,7	106,4	110,0
Egyesült Királyság	69,0	75,8	70,4	107,7	109,9

^{a)} Előrevetítés.
Forrás: Európai Unió

